

საქართველო
აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის
უმაღლესი საბჭოს საფინანსო-საბიუჯეტო და
ეკონომიკურ საკითხთა კომიტეტი

ტელ: +995 (0) 32 228 54 48, ელ.ფოსტა contact@sca.ge, ბათუმი, ლუკა ასათიანის 37

23.05.2024
 N 815

815-09-02-11-3-202405231444

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის
 უმაღლესი საბჭოს ბიუროს

დასკვნა

**„აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2023 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტის
 წლიური შესრულების ანგარიშზე“**

- მთავრობის ანგარიში რესპუბლიკური ბიუჯეტის წლიური შესრულების შესახებ უმაღლეს საბჭოში განსახილველად წარმოდგენილია ვადაში.
- უმაღლესი საბჭოს ბიუროს სხდომის გადაწყვეტილებით შესრულების ანგარიში განსახილველად გადაეცა უმაღლესი საბჭოს კომიტეტებს, ფრაქციებს და უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელ წევრებს.
- მიმდინარე წლის 23 მაისს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს საფინანსო-საბიუჯეტო და ეკონომიკურ საკითხთა კომისიის სხდომაზე განხილული იქნა საკითხი – „აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2023 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტის წლიური შესრულების ანგარიში“.

ანალიზი

I. რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსულობები

2023 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსულობების გეგმა შეადგენდა - 541 949 350.0 ათას ლარს, ხოლო ფაქტიურმა შესრულებამ შეადგინა - 542 562 912.5 ათასი ლარი, გეგმის 100.1 პროცენტი.

მათ შორის:

საშემოსავლო გადასახადის გეგმა შეადგენდა - 480 000 000.0 ათას ლარს, ხოლო ფაქტიურმა შესრულებამ შეადგინა - 482 889 947.2 ათასი ლარი, გეგმის 100.8 პროცენტი;

გრანტების გეგმა განისაზღვრა -288 650.0 ათასი ლარით, ხოლო ფაქტიურმა შესრულებამ შეადგინა 276 899.0 ათასი ლარი, შესრულებულია გეგმის 95.9 პროცენტი.

სხვა შემოსავლების გეგმა შეადგენდა -21 245 000.0 ათას ლარს, ხოლო შესრულებამ შეადგინა 22 196 926.7 ათასი ლარი, შესრულებულია გეგმის 104.5 პროცენტი.

რესპუბლიკური ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების კლების (გაყიდვა) გეგმა განისაზღვრა 40 415 700.0 ათასი ლარით, ხოლო ფაქტიური შესრულებამ შეადგენა 37 199 139.7 ათას ლარი, შესრულებულია გეგმის 92.0 პროცენტი.

დასახელება	წლიური დაზუსტ. გეგმა	კვარტ. დაზუსტ. გეგმა	საკასო შესრულება	% შესრ. გეგმა/ ფაქტი	თანხობრ. სხვაობა

შემოსულობები	541 949 350.0	541 949 350.0	542 562 912.5	100.1	613 562.5
შემოსავლები	501 533 650.0	501 533 650.0	505 363 772.8	100.8	3 830 122.8
საშემოსავლო გადასახადი	480 000 000.0	480 000 000.0	482 889 947.2	100.6	2 889 947.2
გრანტები	288 650.0	288 650.0	276 899.0	95.9	-11 751.0
სხვა შემოსავლები	21 245 000.0	21 245 000.0	22 196 926.7	104.5	951 926.6
არაფინანსური აქტივების კლება	40 415 700.0	40 415 700.0	37 199 139.7	92.0	-3 216 560.3

II. ანგარიშზე არსებული ნაშთი

წლის დასაწყისისათვის ბიუჯეტის ანგარიშზე არსებული ნაშთი	45 706 204.1
ნაშთი საანგარიშო პერიოდის ბოლოსათვის	55 990 331.9
გაურკვეველი თანხების ნაშთი	335.9
ნაშთი საანგარიშო პერიოდის ბოლოსათვის გაურკვეველი თანხების ჩათვლით	55 990 667.7

III. რესპუბლიკური ბიუჯეტის გადასახდელები:

რესპუბლიკური ბიუჯეტის გადასახდელები; ხარჯების მუხლის შესრულება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით:

2023 წლის გადასახდელების გეგმა შეადგენდა 572 651 437.0 ათას ლარს, ფაქტიურმა შესრულებამ შეადგინა 532 278 784.8 ათასი ლარი, ათვისებულია გეგმის 92.9 პროცენტი.

წლიური დაზუსტ. გეგმა	კვარტ. დაზუსტ. გეგმა	საკასო შესრულება	% შესრ. ფაქტი/გეგმა	თანხობრ. სხვაობა (გეგმა/ფაქტი)
572 651 437.0	572 651 437.0	532 278 784.8	92.9	40 372 652.2

რესპუბლიკური ბიუჯეტის 2023 წლის ხარჯების მუხლის გეგმა შეადგენდა 442 460 491.0 ათას ლარს, ხოლო ფაქტიურმა შესრულებამ შეადგინა - 422 878 469.1 ათასი ლარი, გეგმის 95.6 პროცენტი.

მათ შორის:

დასახელება	წლიური დაზუსტ. გეგმა	კვარტ. დაზუსტ. გეგმა	საკასო შესრულება	% შესრ. გეგმა/ფაქტი	თანხობრივი სხვაობა(გეგმა /ფაქტი)
ხარჯები	442 460 491.0	442 460 491.0	422 878 469.1	95.6	19 582 021.9
შრომის ანაზღაურება	53 705 360.0	53 705 360.0	52 235 738.6	97.3	1 469 621.4
საქონელი და მომსახურება	76 900 427.0	76 900 427.0	70 630 787.7	91.8	6 269 639.3
პროცენტი	947 182.0	947 182.0	859 356.8	90.7	87 825.2
სუბსიდიები	14 032 192.0	14 032 192.0	13 131 255.0	93.6	900 937.1
გრანტები	217 996 164.0	217 996 164.0	210 264 016.5	96.5	7 732 147.5
სოციალური უზრუნველყოფა	45 987 114.0	45 987 114.0	45 680 267.9	99.3	306 846.1
სხვა ხარჯები	32 892 052.0	32 892 052.0	30 077 046.6	91.4	2 815 005.4

IV. რესპუბლიკური ბიუჯეტის გადასახდელების ათვისების მდგომარეობა

მხარჯავი ორგანიზაციების მიხედვით

1. საბიუჯეტო ორგანიზაციები და დაწესებულებები:

კოდი	დასახელება	წლიური დაზუსტ. გეგმა	კვარტ. დაზუსტ. გეგმა	საკასო შესრულება	% შესრ. ფაქტი/გეგმა	აუთვისებ. თანხა
01 00	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭო	7 125 880.0	7 125 880.0	7 002 649.5	98.3	123 230.5
02 00	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საარჩევნო კომისია	1 606 200.0	1 606 200.0	1 575 668.9	98.1	30 531.1
03 00	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა	5 456 704.0	5 456 704.0	4 536 876.4	83.1	919 827.7
04 01	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო	18 550 049.0	18 550 049.0	15 627 531.2	84.2	2 922 517.8
04 13	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტურიზმისა და კურორტების დეპარტამენტი	15 392 042.0	15 392 042.0	14 115 814.7	91.7	1 276 227.4
04 14	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის საავტომობილო გზების დეპარტამენტი	64 222 552.0	64 222 552.0	49 755 861.9	77.5	14 466 690.1
05 00	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო	115 208 440.0	115 208 440.0	108 099 805.4	93.8	7 108 634.6
06 00	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	54 979 995.0	54 979 995.0	54 524 461.9	99.2	455 533.1
07 00	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	28 740 950.0	28 740 950.0	13 896 179.6	98.2	508 555.1
07 12	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამმართველო	14 499 724.0	14 499 724.0	14 336 215.3	98.9	163 508.7

2. მხარჯავი საბიუჯეტო დაწესებულებების მიხედვით პროგრამების, ქვეპროგრამების და ღონისძიებების შესრულება შედარებით დაბალი მაჩვენებლების მიხედვით:

კოდი	დასახელება	წლიური დაზუსტ. გეგმა	კვარტ. დაზუსტ. გეგმა	საკასო შესრულება	% შესრ. ფაქტი/გეგმა	აუთვის. თანხა (გეგმა/ფაქტი)
------	------------	----------------------	----------------------	------------------	---------------------	-----------------------------

- აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს კუთხით

04 01	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო					
04 01 03	ქალაქმშენებლობითი და სივრცითი მოწყობის პროგრამა	2 491 212.0	2 491 212.0	1 557 486.4	62.5	933 725.6
04 01 03 04	ტურისტული ინფრასტრუქტურის განვითარების ხელშეწყობა	1 690 311.0	1 690 311.0	908 186.3	53.7	782 124.7
04 01 05	მცირე და საშუალო ტურისტული ბიზნესის მხარდაჭერის პროგრამა	100 000.0	100 000.0	0.0	0.0	100 000.0

04 01 06	საინჟინრო და კომუნალური ინფრასტრუქტურის განვითარების ხელშეწყობა					
----------	---	--	--	--	--	--

04 01 06 01	აჭარის მაღალმთიანი რეგიონის გაზიფიცირება	1 720 000.0	1 720 000.0	1 178 759.6	68.5	541 240.4
04 03	რეკრეაციული ადგილების მოვლა-შენახვა	12 871 549.0	12 871 549.0	9 933 646.9	77.2	2 937 902.1
04 03 02	ბათუმის ბულვარის ინფრასტრუქტურის მოვლა-შენახვისა და განვითარების ხელშეწყობა	11 386 937.0	11 386 937.0	8 576 229.3	75.3	2 810 707.7

- აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის საავტომობილო გზების დეპარტამენტის კუთხით:

04 14	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის საავტომობილო გზების დეპარტამენტი					
04 14 02	საგზაო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა, რეაბილიტაცია და მოვლა-შენახვა	62 106 672.0	62 106 672.0	47 843 373.7	77.0	14 263 298.3
04 14 02 01	გზების რეაბილიტაცია	27 838 656.0	27 838 656.0	17 071 261.1	61.3	10 767 394.9

- აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს კუთხით:

05 00	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო					
05 06 04	ა(ა)იპ - საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა ტბელ აბუსერიძის სახელობის სასწავლო უნივერსიტეტი	366 000.0	366 000.0	262 386.6	71.7	103 613.4

05 07	საჯარო სკოლების საპანსიონო მომსახურება, გაძლიერებული (ფიზიკა, მათემატიკა) და ინკლუზიური სწავლების ხელშეწყობა					
-------	--	--	--	--	--	--

05 08	ზოგადი განათლება	1 033 000.0	1 033 000.0	734 444.1	71.1	298 556.0
05 08 01	ვასწავლოთ მომავალი წარმატებისათვის	357 000.0	357 000.0	187 543.5	52.5	169 456.5
05 10 05	უცხოეთში სტაჟირება	90 800.0	90 800.0	59 860.0	65.9	30 940.0
05 12 03	ა(ა)იპ ძალოსნობის კომპლექსი	620 200.0	620 200.0	175 087.7	28.2	445 112.3

05 14	კულტურის განვითარება, ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია					
05 14 15	კულტურის დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება	142 000.0	142 000.0	101 624.0	71.6	40 376.0
05 15 02 02	აჭარის ნაკრები გუნდების წევრთა, მთავარ და პირად მწვრთნელთა მიერ მიღწეული განსაკუთრებული წარმატებების წასახალისებლად ერთჯერადი ფულადი ჯილდოები	956 400.0	956 400.0	751 136.7	78.5	205 263.3

V. საერთო დანიშნულების რესპუბლიკური გადასახდელების კუთხით გადასახდელების შესრულების მდგომარეობა:

კოდი	დასახელება	წლიური გეგმა	კვარტა. გეგმა	საკასო შესრულება	% შესრ. გეგმა/ ფაქტი	სხვაობა გეგმა/ფაქტი
09 00	საერთო დანიშნულების რესპუბლიკური გადასახდელები	245 419 352.0	245 419 352.0	235 931 903.4	96.1	9 487 448.6

ა) ადგილობრივ თვითმმართველ ერთეულებზე გადასაცემი კაპიტალური ფინანსური დახმარების გეგმა შეადგენდა - 124 325 570.0 ათას ლარს, ფაქტმა შეადგინა - 119 876 123.3 ათასი ლარი, ათვისებულია გეგმის 96.4 პროცენტი. მათ შორის:

09 01	ადგილობრივ თვითმმართველ ერთეულებზე გადასაცემი კაპიტალური ფინანსური დახმარება	124 325 570.0	124 325 570.0	119 876 123.3	96.4	4 449 446.7
09 01 01	ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტი	66 510 000.0	66 510 000.0	65 274 046.8	98.1	1 235 953.2
09 01 02	ქობულეთის მუნიციპალიტეტი	17 483 000.0	17 483 000.0	16 543 175.1	94.6	939 824.9
09 01 03	ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტი	15 297 000.0	15 297 000.0	14 666 014.0	95.9	630 986.0
09 01 04	ქედის მუნიციპალიტეტი	6 850 000.0	6 850 000.0	6 754 914.4	98.6	95 085.7
09 01 05	შუახევის მუნიციპალიტეტი	8 392 000.0	8 392 000.0	7 568 286.8	90.2	823 713.2
09 01 06	ხულოს მუნიციპალიტეტი	9 793 570.0	9 793 570.0	9 069 686.2	92.6	723 883.8

ბ) ადგილობრივ თვითმმართველ ერთეულებზე გადასაცემი სპეციალური ფინანსური დახმარების გეგმა შეადგენდა - 89 700 825.0 ათას ლარს, ფაქტმა შეადგინა - 86 697 538.2 ათასი ლარი, ათვისებულია 96.7 პროცენტი. მათ შორის:

09 02	ადგილობრივ თვითმმართველ ერთეულებზე გადასაცემი სპეციალური ფინანსური დახმარება	89 700 825.0	89 700 825.0	86 697 538.2	96.7	3 003 286.8
09 02 01	ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტი	69 667 199.0	69 667 199.0	68 550 790.2	98.4	1 116 408.8
09 02 02	ქობულეთის მუნიციპალიტეტი	9 071 049.0	9 071 049.0	7 627 908.4	84.1	1 443 140.6
09 02 03	ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტი	3 482 917.0	3 482 917.0	3 311 778.8	95.1	171 138.3
09 02 04	ქედის მუნიციპალიტეტი	1 617 681.0	1 617 681.0	1 575 336.6	97.4	42 344.4
09 02 05	შუახევის მუნიციპალიტეტი	2 482 869.0	2 482 869.0	2 386 000.7	96.1	96 868.3
09 02 06	ხულოს მუნიციპალიტეტი	3 379 110.0	3 379 110.0	3 245 723.5	96.1	133 6.5

გ) სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებული კერძო სამართლის იურიდიული პირების დაფინანსებამ შეადგინა - 40 647 165.0 ათასი ლარი, ფაქტიურმა შესრულებამ შეადგინა - 32 921 971.0 ათასი ლარი, ათვისებულია გეგმის 81,0 პროცენტი. მათ შორის:

09 03	სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებული კერძო სამართლის იურიდიული პირების დაფინანსება	22 173 740.0	22 173 740.0	20 293 985.3	91.5	1 879 754.7
09 03 01	შპს აჭარის პროექტების მართვის კომპანია	9 679 990.0	9 679 990.0	9 046 171.7	93.5	633 818.3
09 03 02	შ.პ.ს. „აჭარის ნარჩენების მართვის კომპანია“	3 682 110.0	3 682 110.0	2 722 348.3	73.9	959 761.7
09 03 03	შ.პ.ს. "გოდერძი რესორტს"	1 018 000.0	1 018 000.0	928 639.5	91.2	89 360.6
09 03 04	სს"აჭარის წყლის ალიანსი"	7 793 640.0	7 793 640.0	7 596 825.9	97.5	196 4.1

დ) სესხების მომსახურების და უცხოეთიდან მიღებული სესხების დაბრუნების ხარჯები::

09 06	სესხების მომსახურების ხარჯები	947 182.0	947 182.0	859 356.8	90.7	87 825.2
09 06 01	გერმანიის რეკონსტრუქციის საკრედიტო ბანკიდან (KfW) მიღებული სესხის მომსახურების ხარჯები	798 551.0	798 551.0	711 472.5	89.1	87 078.6
09 06 02	ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკიდან (EBRD) მიღებული სესხის მომსახურების ხარჯები	148 631.0	148 631.0	147 884.4	99.5	746.6

09 08	უცხოეთიდან მიღებული სესხების დაბრუნება	8 170 635.0	8 170 635.0	8 155 612.8	99.8	15 022.3
09 08 01	კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაციისათვის (KfW) მიღებული სესხის დაბრუნება	6 756 980.0	6 756 980.0	6 741 971.9	99.8	15 008.1
09 08 02	ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკიდან (EBRD) მიღებული სესხის დაბრუნება	1 413 655.0	1 413 655.0	1 413 640.9	100.0	14.1

ე) და სხვა პროგრამების განხორციელება:

09 09	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ჯილდოებისა და საპატიო წოდებებისათვის დაწესებული ერთდროული ფულადი გასაცემლების ფინანსური უზრუნველყოფა	48 000.0	48 000.0	6 000.0	12.5	42 000.0
09 13	ჯანმრთელობისა და ეკოლოგიური რისკების რაოდენობრივი განსაზღვრა და ბათუმის ყოფილი ნავთობგადამამუშავებელი ქარხნის ტერიტორიის რეაბილიტაციის ხელშეწყობა	21 600.0	21 600.0	21 600.0	100.0	0.0

ზ) სარეზერვო ფონდი

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის ბრძანებებით, 2023 წელს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სარეზერვო ფონდიდან გამოიყო 11 449,9 ათასი ლარი.

VI

შენიშვნები და რეკომენდაციები:

2023 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტის პროგრამების შესრულებაში გამოიკვეთა შემდეგი სახის ნაკლოვანებები:

- ❖ ბიუჯეტში ისეთი ინფრასტრუქტურული ღონისძიებების დაგეგმვა, რომელთა პროექტებიც არ არის მზად შესყიდვების პროცედურების დასაწყებად, ზრდის ბიუჯეტის გადასახდელების შესრულების რისკს.
- ❖ მიზანშეწონილია, სათანადოდ იქნეს შესწავლილი ის პროგრამები/ქვეპროგრამები, რომლებიც სხვადასხვა მიზეზთა და გარემოებათა გამო შესრულების დაბალი მაჩვენებლებით გამოირჩევა, მოხდეს გამომწვევი მიზეზების ანალიზი და მომდევნო წლების ბიუჯეტის დაგეგმვის დროს

გათვალისწინებული იქნას აღნიშნული გარემოებები პროგრამების/ ქვეპროგრამების შეუსრულებლობის თავიდან ასაცილებლად.

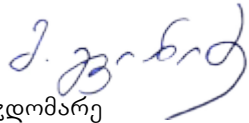
VII დასკვნის გადაწყვეტილების ნაწილი

კომიტეტი თვლის, რომ „აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2023 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესრულების წლიური ანგარიში“ ცნობილ იქნეს უმაღლესი საბჭოს სხდომაზე განხილვისათვის მომზადებულად.

კომიტეტში შემოსულია უმაღლესი საბჭოს სხვა კომიტეტების დასკვნები.

დანართი: “ 6 “ ფურცელი

მარინე გვიანიძე

კომიტეტის თავმჯდომარე

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭო